

**Proč je špatně
„zaměřovat se na kříž“**

- P. Andrew Sandlin -

Proč je špatně „zaměřovat se na kříž“

Jak dnešní církev odvádí od evangelia

P. Andrew Sandlin

© Jan Prorok

REFORMOVANÁ
KNIHOVNA

Obsah

1. Problém se „zaměřováním na kříž“

2. Ostudná milost

3. Dva druhy hříšníků

Vybraná bibliografie

O autorovi

O nadaci *Center for Cultural Leadership*

Kapitola 1

Problém se „zaměřováním na kříž“

Dnes toho slyšíme hodně o tom, že je třeba „zaměřovat se na kříž“, „být církví zaměřenou na kříž“ a podobně. Tato vyjádření jsou pochopitelná. V době, kdy domnělí evangelikálové nazývají Pánovu vzácnou smrt (1. Pt 1:18-19) „kosmickým týráním dítěte“, by se nám hodila obroda lásky k sebeobětující smrti našeho Pána na kříži a kázání o ní. Některé sbory a denominace ale chtějí víc. Chtějí se vykreslovat jako ti, kteří zdůrazňují Ježíšovo ukřižování – a to dokonce ještě víc než Jeho slavné tělesné vzkříšení. Vidí ukřižování jako vrchol evangelia – a vše ostatní je vůči němu podružné a jemu podřízené.

Věřím, že tato perspektiva – jistě poháněná dobrými záměry – je nesprávná a pomýlená. Abych dokázal, proč tomu tak je, předložím tři základní teze ohledně relativního důrazu na Ježíšovo ukřižování a vzkříšení. Také načrtnu praktické implikace přílišného zdůrazňování Pánova ukřižování. Ukřižování je něčím, co musíme milovat a co musí být naší chloubou, ale nesmíme být „zaměřeni na kříž“.

Tři vážné teze ohledně Ježíšova vzkříšení

Ježíšovo vzkříšení nás zachraňuje stejně jako Jeho ukřižování – či spíše víc.

My všichni víme, že ústředním faktem evangelia je vzkříšení (1. Kor 15:1-8), ale mnohým z nás je jasnější, jak nás zachraňuje Kristova smrt, než jak nás zachraňuje Jeho vzkříšení. V některých případech se domníváme, že ústřední a hlavní úlohou vzkříšení je prostě potvrdit božství a mesiášskou úlohu Ježíše (Ř 1:1-4). To rozhodně je pravda, ale ani zdaleka to není

celá pravda; jestliže budeme o vzkříšení uvažovat tímto způsobem, snadno se může stát, že nepochopíme, v jakém konkrétním smyslu musí vzkříšení nevyhnutelně být součástí evangelia. Konec konců, fakt, že Ježíš je Bůh a zároveň i Mesiáš není výlučně evangelijní pravdou – je možné v tyto pravdy věřit, a přece nebýt křesťanem.

Kromě toho, navzdory mnoha teoriím usmíření a Kristovy oběti je snadné pochopit, jak nás zachraňuje Ježíšova smrt – primárně v tom, že Ježíš na kříži vytrpěl trest za hřích, který jsme si zasloužili my (1. Pt 2:24). Ježíšova smrt zároveň také ničí moc hříchu a Satanovo smrtící zotročení člověka; toto pochopení je obvykle nazýváno *Christus Victor* [neboli *Kristus Vítěz*] (Žd 2:14-15).

Jak nás ale zachraňuje Jeho vzkříšení? Jestliže chápeme evangelium jako něco, co má v principu adresovat otázku trestu za hřích, možná si nejsme zrovna dvakrát jisti, jaký je evangelijní význam Ježíšova vzkříšení. Jestliže si však, slovy A. W. Pinka, uvědomíme realitu „čtyřčetné spásy“ – toho, že spása není jen spásou před trestem za hřích, ale také spásou z moci hříchu, z radosti z hříchu a od přítomnosti hříchu – pomůže nám to lépe pochopit úlohu, jakou vzkříšení hraje v naší spásě.

Pavel říká Římanům, že jestliže jsme ve spojení s Ježíšovou smrtí my sami zemřeli hříchu, hřích už nás dále nezotročuje (Ř 6:2). Ale tato moc žít nový život je důsledkem našeho spojení se vzkříšeným Pánem (Ř 6:3-12; 8:10-11). Ježíšova smrt zaplatila trest za hřích a zlomila jeho soudní moc nad námi a v nás; kdyby však Ježíš zůstal mrtvý, nemohli bychom být spaseni. Zásadní důležitost tohoto faktu je něčím, co nesmíme přehlédnout. Pavel říká, že jestliže Kristus je mrtvý, stále jsme v našich hříších (1. Kor 15:17). Tím neříká nic menšího, než že Kristova trest rušící a vymazávající oběť na kříži sama o sobě není dostatečná na to, aby nás zachránila.

Abychom mohli být spaseni, nestačí, aby bylo zaplacení za naše hříchy. Kdyby Ježíš pouze svěřil a odevzdal svého

ducha svému Otci (L 23:46), ale jeho tělo zůstalo v hrobě, Syn Boží mohl pokračovat ve své před-inkarnované existenci a – čistě teoreticky – Jeho smrt by byla přinesla usmiřující oběť za hříšníky, a přece by nikdo z nich nemohl být spasen. Usmiřující smrt je pro spásu nutná, ale ne dostatečná. Vzkříšení není o nic méně nutné. Důvod, proč smrt našeho Pána není sama o sobě dostatečná ke spasení, jde k jádru celé věci. Samotný záměr spásy je vítězství člověka nad hříchem – a to nejen vítězství soudní, ale vítězství existenciální (Ef 1:1-4; Ti 2:14-15; 1. Pt 2:24) – a toto vítězství je, jak už jsme viděli, přímým důsledkem a dobrem vyplývajícím ze spojení se vzkříšením našeho Pána, nejen s Jeho smrtí.

Dalším způsobem, jak tuto pravdu vyjádřit, je říct, že vytrvávající poslušnost není evangelijním darem o nic méně než ospravedlnění a odpuštění hříchů. Jestli však věříme, že evangelium je především o odpuštění hříchů a jediné odvozené o vytrvávající poslušnosti, snadno můžeme špatně pochopit či vůbec nepochopit význam vzkříšení pro evangelium. Ježíš zemřel na kříži a vstal z hrobu, aby zajistil spásu poslušného, svět a hřích porážejícího lidu (2. Tim 2:11-12). Tohle je to, co zajišťuje a zprostředkovává křest do ukřižovaného a vzkříšeného Pána (o čemž více níže).

Lépe pochopit tento fakt by nám pomohlo i to, kdybychom si uvědomili, že vzkříšení není prostě jakýmsi rozšířením vykupujícího díla ukřižování, jehož ohromující a všepřevyšující záři vzkříšení odráží. Pravdě je blíž opak: vzkříšení je oním velkolepým vyvrcholením, ke kterému Ježíšova vykupující služba směřovala.

Ústředním tématem Bible je Panství vzkříšeného Krista.

Velkým tématem Bible není to, že „Ježíš zachraňuje,“ ale první křesťanské vyznání: „Ježíš je Pán.“ Tuto zásadně důležitou pravdu potvrzuje Petrovo kázání při prvních Letnicích po vzkříšení. Petr v Ježíšově vzkříšení a nanebevstoupení vidí

naplnění zaslíbení daného Davidovi, že Bůh ustanoví věčnou vládu jeho potomků na zemi (Sk 2:30-33). Tímto způsobem, skrze vzkříšení a nanebevstoupení, Bůh „učinil toho muže Ježíše i Pánem i Mesiášem“ (Sk 2:36). Na tomto základě Židé, kteří kolaborovali na vraždě našeho Pána, pod mocným usvědčením Ducha žadonili, aby jim Petr oznámil, co by měli udělat. Petrovou odpovědí bylo: „Čiňte pokání a dejte se pokřtít.“ To znamená: Viditelně dosvědčte vaši víru, že vzkříšený Ježíš je Pán. Evangelium je tvořeno poselstvím o Ježíšově Panství.

Pavel říká něco velmi podobného na začátku listu Římanům (Ř 1:1-5). Ježíš, Davidův královský Potomek (Panství!), byl svým vzkříšením prohlášen za Božího Syna, a Pavlovi bylo svěřeno poselství poslušné víry vůči tomuto vzkříšenému Pánu. Poté se dozvídáme, jak se do tohoto plánu Kristova celosvětového Panství zapojují jednotlivci (Ř 1:16n).

Vzkříšení je v samém jádru evangelia Kristova Panství, protože právě ve vzkříšení (a následném nanebevstoupení) byl Ježíš ustanoven, potvrzen a zmocněn jednat jako Boží prostřednický Vládce světa – a tento svět je volán podřídit se Mu v poslušné víře (Ř 15:18-20; 16:25-26). Bylo to díky Pánově pokorné poslušnosti, která Ho vzala až na kříž, proč Bůh tohoto vzkříšeného Pána následně vyvýšil, takže se před Ním skloní každé koleno (Fp 2:5-11).

„Ježíš zachraňuje,“ protože Bůh odměnil Jeho poslušnou věrnost, kterou projevil ve své obětní smrti, mocí vzkříšení – nebo bychom mohli říct mocí Panství nade všemi a nade vším. Ten, který byl ukřižován a vzkříšen, je Král králů a Pán pánů (Zj 19:15-16).

Všichni, kdo přísahají věrnost tomuto vládnoucímu Králi, který prolil krev svého života za svět, budou ospravedlněni (bude jim připsána Ježíšova spravedlnost), bude jim odpuštěno a bude jim dána vytrvalá víra, která je povede k vítězství ve velkých bitvách tohoto života (Ř 5:18-19; 6:12-19; 8:31-39).

Spása jednotlivce je dobrodiním toho, že je naroubován do ukřižovaného a vzkříšeného Pána. Ale to, co je ústřední a zásadní realitou, je vláda tohoto vzkříšeného Pána.

Křesťané se dnes mohou setkat s ukřižovaným Pánem jedině v rámci Jeho vzkříšené existence.

Tato pravda zní mnohem tajemněji, než čím skutečně je, ale chci věnovat trochu času tomu, že ji dále rozeberu, protože víc než kterákoliv jiná nám ukazuje, proč je vzkříšení pravděpodobně tím nejústřednějším aspektem evangelia.

Víme, že Syn Boží před svou inkarnací věčně existoval s Otcem (J 1:1-4). Tak jako Otec a Duch Svátý, i Syn byl čirým duchem. Byl Bohem v tom samém smyslu, jakým byli a jsou Bohem Otec a Duch. Ve věčné minulosti tu byly tři božské, duchovní Osoby, a přece jeden Bůh.

Když se Ježíš narodil v Betlémě, Syn tím vstoupil do nového způsobu existence. Syn tím nezačal být o nic méně Božím Synem než dříve, ale stal se Božím Synem *i dalším způsobem*. Jelikož Jeho božství se spojilo (ale ne smísilo) s lidstvím v osobě Ježíše Nazaretského, [v rámci svého pokoreň] se na určitou dobu vzdalo některých výsad božství (ale, samozřejmě, ne božství jako takového), protože člověk není Bůh (Fp 2:5-8). Ježíš Nazaretský například nebyl vševědoucí (Mk 13:32). Mohl být pokoušen a unavit se a spát a dokonce i zemřít. Faktem je, že byl člověkem všemi způsoby, jakými jsme lidmi my, ačkoliv, samozřejmě, nebyl hříšník (Žd 4:15-16).

Tohle nejsou charakteristiky, které by Bůh Syn měl ve svém před-inkarnovaném stavu. Jeho inkarnovaný život však byl *jiným způsobem bytí*. Tohle je fakt, za který bychom Bohu měli děkovat. Bez toho by nás Boží Syn nemohl spasit (Ga 4:4).

Ale – a tento fakt se často přehlíží – Ježíš při svém vzkříšení – a nebo, možná přesněji, při svém vzkříšení a nanebevstoupení – vstoupil do třetího (a konečného) způsobu

bytí. Už nebyl před-inkarnovaný nebo pouze inkarnovaný, ale byl *vzkříšeně-inkarnovaný*. Byl Božím Synem jiným způsobem než ve svém nebeském před-inkarnovaném a ve svém pozemském inkarnovaném způsobu existence. *Ježíš sám byl proměněn, když vstal z mrtvých* (jak brilantně poznamenává Richard Gaffin). Když Ježíš zemřel, zemřel ve slabosti; vzkříšen byl však v moci (1. Kor 15:42-45).

Písmo nám předkládá řadu jasně hovořících míst, kde se setkáváme s tímto vzkříšeným-nanebevstoupivším Ježíšem. Petr při prvních Letnicích po vzkříšení kázal, že Ten, kterého Židé zavraždili, už není pokořen, ale vládne z nebes na Davidově trůnu (Sk 2:29-39).

Tohle je ten Ježíš, kterého mučedník Štěpán viděl, když umíral: viděl vzkříšeného-nanebevstoupivšího Ježíše, jak stojí po Otcově pravici ve velké moci, slávě a vítězství (Sk 7:54-60).

Pavlova konverze je další ze situací, které zdůrazňují „nového Ježíše“, jehož zářící jas oslepil Pavla a jehož burácející hlas ho srazil z koně a způsobil, že jeho společníci nebyli schopni slova (Sk 9:1-9).

Poté vidíme vzkříšeného Ježíše v Jeho plné královské nádheře v knize Zjevení, s Jeho planoucím očima a hlasem bouřícím jako oceán a vzhledem jako oslepující slunce (Zj 1:12-17). Tohle je inkarnovaný-vzkříšený Ježíš s mocí nad životem a smrtí, Král králů a Pán pánů, který válčí se svými nepřáteli a drtí je svou oslepující mocí (Zj 19:11-21).

Tohle nanejvýš důrazně *není* Ježíš v Jeho poníženém inkarnovaném stavu. Je to ten samý Ježíš jakožto bytost, ale má jiný *způsob* bytí.

Jinými slovy, Ježíšova pozemská existence [před vzkříšením] nebyla Jeho vzkříšenou existencí.

Je to ten samý Ježíš, ale zároveň je to proměněný Člověk.

To nás vede k dost vzrušujícímu, i když třeba šokujícímu závěru: Ježíšova existence, kterou pro nás zaznamenávají

evangelia, není tou Ježíšovou existencí, se kterou se setkáváme dnes. Nemáme žádný přístup k Ježíši Jeho pozemského života na zemi před Jeho vzkříšením. Když jsme byli spaseni, byli jsme spojeni se vzkříšeným Ježíšem – ne s Ježíšem, se kterým se apoštolové setkali ve starověkém Izraeli poprvé. Jelikož Ježíš je proměněným člověkem a jelikož my jsme s Ním spojeni v Jeho vzkříšení (Ř 6:3-5), jsme proměněnými muži a ženami (kteří „vstoupili do novoty života“, v. 4). Právě to je způsob, kterým nás Bůh proměňuje. ***Bůh nás proměňuje tím, že promění Ježíše.***

Co tahle realita znamená pro křesťany? Když Ježíš zemřel, byl spoután hříchem. Hřích nad Ním měl moc – samozřejmě, ne Jeho hřích, ale náš (Ř 6:9). Předtím, než Ježíš vstal z mrtvých, měly nad ním moc hřích a smrt. Ježíš byl ztročen mocí hříchu – našeho hříchu. On nesl náš hřích, naše bolesti a naše zármutky (Iz 53). Jeho život byl životem slabosti a nemoci a únavy a tragédie a osamělosti – byl to život nesení hříchu. Hřích, který Pán Ježíš nesl během svého pozemského života, (tedy náš hřích,) nad Ním měl moc.

Tohle je onen pozemský, smrtelný Syn Boží, o němž čteme v Evangeliích. Tohle je Ježíšův život celou cestu na kříž a do hrobky. Jestli chcete poznat „Kristův život“ podle Matouše, Marka, Lukáše a Jana, byl to v první řadě život slabosti, zármutku, břemen, nemoci a obtíží... byl to život Syna, který nesl naše hříchy (Mt 27:46).

Zásadně důležitým učením Římanům 6, 1. Korintským 15 a 2. Korintským 5 je, že před dvěma tisíci lety Ježíš v oné hrobce *jednou provždy nechal tento život za sebou*. Ježíš byl proměněn.

Řečeno trochu obsírněji: Když Ježíš vstal z hrobu, opustil tím onen pokorný, ponížený způsob života a začal žít nový život. Byl zaset ve slabosti; byl vzkříšen v moci (1. Kor 15:43). Odevzdal svůj život nesení hříchu a slabosti a osamělosti a porážky, aby přijal život moci a radosti

a společenství a vítězství. Starý Člověk Ježíš se stal Novým Člověkem Ježíšem. Ježíš měl starého člověka a nového člověka (což jsou Pavlova označení), tak jako my. A starý Člověk Ježíš je navěky pryč.

Pavel říká něco velmi podobného ve 2. Korintským 5:16-17, kde hovoří o vzkříšení; říká, že i jestli jsme kdysi znali Krista podle těla – to znamená přirozeným způsobem – přece, *ted'* už Ho tímto způsobem neznáme. Už není možné znát Ježíše tak, jak jsme Ho kdysi znali. Kristus se změnil – a i my jsme se změnili.

Jestli chcete poznat Ježíše, který existuje teď, přečtěte si knihu Zjevení, ne evangelia. Ve Zjevení je Ježíš vítězným a vítězícím Králem, který si podmaňuje starého draka (Satana); trestá své nepřátele na zemi, kteří s Ním válčí, a zachraňuje svůj lid, který Ho miluje a je vůči Němu poslušný. Není jen Beránkem, který byl zabit, je také Lvem, který vládne a má autoritu nad celým světem. A je to právě tento Ježíš, v jehož svaté, děsivé přítomnosti Jan padl k zemi jako zabítý.

Tento Ježíš, ne Ježíš evangelií, je tím Ježíšem, který je dnes naživu.

Tato skutečnost má pro Pavla další ohromující implikace – a má tyto implikace i pro nás. Znamená, že jelikož Ježíš žije novým způsobem, že jelikož Ježíš žije nový život, to samé je pravdou i o nás. My všichni jsme spojeni s Ježíšem, takže když On zemřel hříchu, zemřeli jsme mu i my. Když On vstal ke spravedlnosti, my jsme vstali také. Proč je nutné, abychom byli spojeni s Ježíšem? Protože právě to je způsob, jak Bůh ničí hřích! (Přečtěte si pečlivě Římanům 6:6.)

Proto chápejte: už se nemůžeme setkat – už nemůžeme mít osobní vztah – s ukřižovaným Pánem. Jediný Pán, se kterým se můžeme setkat a kterého můžeme milovat a se kterým můžeme mít společenství, je ukřižovaný Pán *v Jeho vzkříšeném stavu*. Jaký druh existence má Ježíš dnes? Může zemřít (Ř 6:9)? Může dnes Jeho život být naplněn nesením hříchu,

zármutkem, osamělostí a slabostí? Ne. A nemá to tak být ani u nás. Právě to je Pavlovou pointou v Římanům 6.

Ježíš nás volá, ať každý den bereme svůj kříž a následujeme Ho (L 9:23). Pavel říká, že denně umírá (1. Kor 15:31). A v pasážích jako Matouš 10:38; 2. Korintským 1:5-7; 4:10; Filipským 3:10 a Koloským 1:24 se dozvídáme, že náš stávající život musí zahrnovat utrpení, tak jako [před-vzkříšený] pozemský život našeho Pána. Pro křesťana však *neexistuje žádná smrt bez vzkříšení, tak jako nemohla existovat pro Krista*. Každá smrt v sobě nese vzkříšení, včetně naší budoucí fyzické smrti a našeho budoucího vzkříšení.

Ale naše vzkříšení není pouze věcí budoucnosti. V našem nynějším životě nemůžeme každý den umírat hříchu a sami sobě bez toho, že bychom také byli kříšeni ke spravedlnosti a moci a naději a lásce a slávě a vítězství.

Křesťané nežijí „ukřížovaný život“; žijí život vzkříšení. Když trpíme, když jsme osamělí, když jsme nemocní, když jsme slabí, odvoláváme se k Ježíši – ale pouze k Ježíši, který dnes žije v neustálém *vítězství* nad osamělostí, utrpením, nemocí a slabostí. Jinými slovy, nemůžeme se setkat s Ježíšem, který zná pouze osamělost, utrpení, nemoc a slabost, protože takový Ježíš už neexistuje. Můžeme se setkat jedině s Ježíšem, který všechny tyto věci porazil. A jestliže jsme s Ním spojeni, porazili jsme tyto věci i my. Prostě řečeno, musíme žít život vzkříšení – mrtví hříchu, naživu Ježíši (Ř 6:11-12).

Žádný jiný křesťanský život prostě neexistuje.

Manželka mého přítele, který mi byl svědkem na svatbě, je pozoruhodná žena. Zním ji už čtyřicet let. Několik měsíců potom, co se vzali, do nich zboku naboural opilý řidič. Jemu se nic vážného nestalo, ale ona skončila s rozdrčenou páteří. Už přes třicet let je paralyzovaná, je paraplegička. Znal jsem ji, když byla mladou dívkou v plném rozkvětu a zdraví. Tím způsobem ji už ale znát nemohu. Je novou a jinou ženou. Její život byl proměněn.

Stejným způsobem platí, že nemohu znát „starého“ Ježíše, který krácel po zemi. Mohu znát jenom „nového“ Ježíše, který vládne v nebesích a z nebes (1. Kor 15:47-49).

To znamená, že je tu vzkaz pro ty, kdo chtějí znát Ježíše v Jeho bolesti a utrpení a agónii a slabosti, kteří chtějí, aby se k nim Ježíš připojil, když se převalují a hoví si ve svých pochybách a selháních a slabosti, kteří chtějí, aby jim byl partnerem v jejich bídě: Jdete pozdě; zmeškali jste Ho; jdete o 2000 let pozdě. *Takový* Ježíš – nebo alespoň to, co jste si z Něj nevybájili – byl proměněn. Nyní je Pánem slávy, ne Ježíšem Jeho života na zemi [před vzkříšením].

Když přicházíme k Ježíši pro soucit a péči a pomoc (Žd 4:14-16), můžeme přijít pouze a jedině k Ježíši Vítězi, ne k Ježíši Oběti. Tento Ježíš se stále dokáže ztotožnit s našimi slabostmi a zármutky a pokušeními, *ale nedokáže se s námi ztotožnit v porážce – jedině v porážce pohlcené vítězstvím* (Žd 4:14-16; srov. Žd 7:26-27; 8:1-2, 7-13; 11:4-40; 12:22-29). Už se nemůže ztotožňovat s těmi třemi hebrejskými chlapci, kteří by mohli zahynout v ohni; může se ztotožnit jen s těmi třemi hebrejskými chlapci, kteří nad ohněm zvítězili.

Vašemu uvažování, tak jako mému, musí každý den vládnout tento fakt: Pán, kterého milujeme a kterému sloužíme, je vzkříšený Pán, Pán vítězství a moci a naděje a radosti a proměny. A žádný jiný Pán není.

Ježíš nedokáže soucítit s životem porážky. Dokáže nás jen vést od porážky k vítězství. *Ježíš nezná žádnou jinou cestu a žádný jiný způsob.*

Příliš mnoho křesťanů žije, jako by Ježíš stále byl pohřbený. Ale pohřbený Ježíš je navěky pryč. Jediným Pánem, který je, je vzkříšený Pán. Neexistuje žádný jiný Ježíš, kterého bychom mohli milovat a kterému bychom mohli sloužit. Vítězný Pán je tím jediným Pánem, který je. Radostný Pán je tím jediným Pánem, který je. Mocný Pán je tím jediným Pánem, který je.

A právě k tomuto Pánu jsme všichni připoutáni a právě s Ním jsme spojeni.

Pavlovou pointou je, že *není možný žádný jiný křesťanský život mimo života vítězství a radosti a moci a naděje a celosvětové proměny* (1. Kor 15:56-58; 1. J 5:4).

Z tohoto důvodu může být nejmoudřejší neříkat, že jsme „zaměřeni na kříž“. Je lepší říkat, že jsme „zaměřeni na Panství“, jelikož toto Panství je klíčem ke vzkříšení, tak jako je vzkříšení klíčem k evangeliu.

Ten, komu sloužíme, je vzkříšený Ježíš – *a žádný jiný Ježíš jednoduše není.*

Kapitola 2

Ostudná milost

Mnoho dvacet-něco a třicet-něco starých (a i starších) křesťanů investovalo mnoho do poselství a životního stylu, který zdůrazňuje Boží milost a odsuzuje „sudičství“, a právě s tímto uvažováním mají velmi silné pouto. Jsou oddáni tomuto poselství milostivého „nesudičství“. A tento postoj není nijak překvapivý. Tito lidé se často dopouštějí smilstva a sexuální nečistoty, vyhýbají se církvi a i jinak se dopouštějí zjevných a očividných hříchů, ze kterých spokojeně odmítají činit pokání. Zároveň si ale směle a hlasitě stěžují na „sudičské“ křesťany, kteří se opovažují říkat druhým lidem, jak žít, a kterým musí skládat účet ze svého chování. Tito mladí dospělí tvrdí, že křesťanství je o milosti, ne o tom držet ostatní křesťany vykazatelnými vůči nějakým vysokým morálním standardům.

Tato perspektiva odráží širší trend v církvi, kterým je bojování za milost jako protiklad vůči svatosti, která bývá často označována za moralizování (za proměňování křesťanství v pouhý systém morálních pravidel) nebo farizejství (pokrytecké shlížení na ostatní svrchu).

Skutečností ale je, že toto „obrození milosti“ je jen něčím o málo větším než antinomiánstvím (bezzákonností) pod rouškou milosti.

Biblický náhled na milost

Boží milost je vzácným a ústředním učením Bible. Tak jako Boží milosrdenství, které se obvykle definuje jako zadržení soudu, který si naše hříchy zasluhují, milost je označením pro to, že Bůh nám dává požehnání, která si nezasluhujeme.

Bůh je milostivý vůči celému lidstvu (Mt 5:45), ale nejvyšší formou Boží milosti je jeho vykupující milost projevená v Ježíši Kristu. Navzdory našim hříchům nám Bůh dává věčný

život ve svém Synu Ježíši (Ef 2:1-7). Ale co je ještě pozoruhodnější, On na nás tuto milost vylévá tím, že nás očišťuje od našich hříchů v sebevydávající smrti Jeho Syna na kříži a v Jeho tělesném vzkříšení (Ř 3:21-26; 4:25). Bůh nepřehlíží náš hřích (nebyl by spravedlivý, kdyby to udělal; Ř 3:9-26), ale potrestal za něj svého vlastního Syna jako našeho zástupce a smluvní hlavu (2. Kor 5:21). To je to nejmilostivější představitelné zjevení Boží milosti.

Avšak milost znamená ještě víc než to. Znamená, že Bůh nám neudílí spásu skrze naše ctnostné skutky. Jinými slovy, spása milostí neznámá jen to, že Bůh nám milostivě dal svého Syna, aby nás zachránil; znamená také, že neexistuje žádný způsob, jak bychom si tuto spásu mohli přivlastnit, než jediné skrze *Jeho* milost – ne skrze *naše* skutky (Ef 2:8-9). Proč je spása jediné milostí, a ne milostí *a* skutky? Protože kdyby spása byla milostí *a* skutky, člověk by se mohl chlubit, a Bůh se chce ujistit, že se budeme moci chlubit jediné v Něm (1. Kor 1:30-31). Spása je milostí, aby sláva náležela pouze a jediné Bohu.

Převrácení milosti

To ale není všechno, co je třeba říct o milosti. Jestli víme, že Bůh nás zachrání navzdory našim hříchům, mohli bychom dojít k domněnce, že hřích není žádným velkým problémem. Dokonce bychom se mohli začít domnívat, že hřích je v Božím plánu něčím dobrým, jelikož zdůrazňuje Boží milost.

Pavel přesně tuto otázku adresoval už před dvěma tisíci lety. Jelikož Pavel kázal, že spása milostí je pro všechny, pro Židy i pro pohany, kteří uvěří v Ježíše, byl (pomlouvavně) obviněn, že učí, že můžeme hřešit, aby se ještě víc a víc rozhojňovala Boží milost (Ř 3:8; srov. Ř 6:1-2). Konec konců, jestli je spása jediné z Boží milosti; jestli je tato milost zdůrazňována v tom, když lidé vidí, jak Bůh odpouští i těm největším hříšníkům; stručně řečeno, jestli je hřích člověka nutný pro vyvýšení

Boží milosti v kontrastu vůči němu, proč nepokračovat v hříchu, aby Boží milost dostala tu největší možnou slávu? Pavlovou odpovědí je: ANI V NEJMENŠÍM! Pavel považuje náhled prezentovaný svými žalobci za převrácení milosti.

V Titovi 2:11-12 píše:

Zjevila se totiž Boží milost, která přináší záchranu všem lidem a vychovává nás, abychom se odřekli bezbožnosti a světských žádostí a rozvážně, spravedlivě a zbožně žili v tomto věku.

Milost nás učí, že musíme žít svaté životy. Pavel píše, že aby se Boží milost rozhojnila, nesmíme hřešit, protože oním důvodem, proč za nás Ježíš zemřel a vstal z mrtvých, je abychom „žili v novotě života“ (Ř 6:1-4). Jinými slovy, milost není samostatným, odděleným konceptem. Když si to více rozeberme: Bůh nechce, abychom Ho oslavovali jen za Jeho milost, kterou nás zachránil před trestem za hřích: „Chvála Bohu; to se mi ulevilo, že mě zbavil trestu za mé minulé hříchy.“ Také chce, abychom Ho oslavovali za Jeho milost, kterou nás zachraňuje z *moci* a *potěšení* z hříchu: „Chvála Bohu; Jeho spása mě zachraňuje z otroctví mých stávajících a budoucích hříchů a z potěšení z nich.“ Nemáme sebemenší právo říct: „Chvála Bohu, že mě zachránil před svým soudem tím, že za mě Ježíš zemřel,“ jestliže *také* neříkáme: „Chvála Bohu, že mě zachránil ze spárů hříchu v mém životě a že mě svým Duchem vede, abych před Ním žil ve svatosti.“

Samozřejmě, moralisté i farizeové existují. Moralisté odmítají vidět, že jsme poslušní vůči Božímu zákonu a žijeme svaté životy z důvodu toho, že ve vzácné Ježíšově krvi, která byla prolita na kříži, aby vykoupila naši spásu, se zjevila Boží slavná milost. Jsme poslušní, protože nepatříme sami sobě; byli jsme koupeni za velikou cenu (1. Kor 6:19-20). Poslušnost vůči

Božímu zákonu plyne z milostivé lásky Jeho srdce, která se zjevuje v evangeliu. Není tu prostor pro moralizování. Ale, prosím, všimněte si, že chybou moralistů není jejich zdůrazňování morálky, ale to, že odmítají tuto morálku vidět jako ukotvenou v Boží milosti a v Jeho evangeliu. Problémem není Boží zákon; problémem je hříšný člověk.

Zároveň zde není prostor pro farizejství. Moderní farizeové pyšně soudí a odsuzují podle měřítek své vlastní morálky. Tohle je hříšné – a Ježíš tento hřích a všechny s ním související hříchy důrazně odsuzuje (Mt 23). Je však důležité, abychom si uvědomili, že Ježíš farizeje nekritizuje za to, že drží druhé vykazatelnými vůči biblickému (starozákonnímu) morálnímu standardu. Kritizuje je za to, že si vztyčují své vlastní morální standardy, kterými nahrazují, popírají a překrucují standardy biblické (Mk 7:8-9), a za to, že neznají Bibli, nevěří jí a nejsou vůči ní poslušni – a vše je jen o to horší, jelikož oni sami tvrdí, že právě tuto Bibli v poslušnosti vyzdvihují (J 5:47). Bludem a chybou farizeů tedy nebylo to, že kárali hříšníky, ale to, že to nedělali na základě Bible a že sami byli neposlušni vůči Bibli.

Sudičství nesudičství

To nás vede k poslednímu, zásadně a životně důležitému bodu. Bible neví nic o nesudičství, jestli je tím míněno, že křesťané nesmí posuzovat – a případně i odsuzovat – druhé. Bible zdůrazňuje milost, která odpouští kajícím hříšníkům (Sk 2:38; 3:19), ale vůbec nezná milost, která odmítá napomínat a konfrontovat hřích, který uráží Boha.

Nesudiči s oblibou citují Ježíše v Matouši 7:1, „Nesudíte, abyste nebyli souzeni.“ Často se jim ale nedaří číst dál. Ježíš zakazuje soudit pokrytecky („Neboť jakým soudem soudíte, takovým budete souzeni.“ Mt 7:2), ale zároveň od nás požaduje, ať posuzujeme – a odsuzujeme – falešné učení podle jeho špatného ovoce (Mt 7:15-20). Pokrytecký soud je zlý, ale ne každý soud je pokrytecký, a Bůh od nás požaduje, ať soudíme pokor-

ně a spravedlivě podle Jeho standardů [J 7:24]. Raní křesťané soudili. Pavel soudil (Ga 1:6-10). Petr soudil (2. Pt 1:12-22). Jan soudil (2. J 1:7-11). Velcí svatí Starého zákona, jako byli Noe a Mojžíš a Abraham a David a Elijáš a Izajáš a Jonáš, soudili.

Od nás samotných je vyžadováno, ať konfrontujeme zlo a nemáme s ním žádné společenství (Ef 5:11-13).

To, co mnozí dnešní nesudiči, kteří neustále hovoří o Boží milosti, ve skutečnosti chtějí, je dědečkovský Bůh, který přehlíží jejich vzpouru a má pro ně sentimentální slabost navzdory jejich ohavnému, vulgárnímu, nekajícnému hříchu. Chtějí smilnit, pohrdat Boží církví a jejími ustanoveními, sledovat pornografii, zneužívat legální i nelegální drogy, znevažovat Boží jméno, oddávat se obscénností a oplzlostem, pohrdat zbožnými radami rodičů a pastorů a učitelů, vyhýbat se tvrdé práci a mnoha dalšími způsoby dychtit po tom, aby byli přijati odpadlou, pohanskou kulturou – a celou tu dobu si přisvojovat přesvědčení, že v nich Bůh má zalíbení a že jsou střeženi Boží milostí.

Nevyvážení učitelé

Je řada pastorů a teologů, kteří byli vše, jen ne nápomocní v boji proti tomuto převrácení milosti. Sice správně zdůrazňovali Boží jedinečnou milost ve spasení, ale tento jejich důraz byl nevyvážený. Nezdůrazňovali totiž, že spása milostí bezpodmínečně požaduje svatost a poslušnost. Učí – nebo přinejmenším zdánlivě učí – buď to, že hřích není až tak vážný, nebo že je vážný, ale že Ježíšova usmiřující oběť za hřích znamená, že za naše hříchy už je zapláceno a že je proto nemusíme brát příliš vážně.

Ale Boží milost nikdy neměla umenšovat naše mínění o hříchu ani náš boj ve snaze ho přemáhat. Boží milost nepřikrývá nekající hřích. Boží milost není bílko šek dovolující

hřešit. Boží milost není nepodmíněná – je podmíněná vírou, vyznáváním hříchu a pokáním (Mt 6:14; Žd 4:1-10; 1. J 1:9).

Jakýkoliv křesťanský učitel, který ujišťuje své posluchače o spáse milostí, ale nepokračuje, aby jim ukázal že milost požaduje, vynucuje a nutně působí svatost, není věrný plnosti biblického poselství. Každý, kdo dokáže přecíst Pavlův argument v Římanům 1-8 („Jsme ospravedlnění milostí, a ne skutky; *proto* buďte svatí“) nebo v Efezským 1-5 („Jsme vyvoleni Bohem a připojeni k Ježíši milostí, a ne skutky; *proto* žijte ve světle“), a přesto dojít k jinému závěru, musí zvážít, jestli vůbec splňuje požadavky na to, aby byl služebníkem Slova a církve. Pavel nebyl jen velkým Teologem milosti. Byl také – a to do stejné míry – velkým Teologem poslušnosti.

Závěr

Asi před dvaceti lety jsem o tomto tématu diskutoval s jedním z nejobdarovanějších konzervativních teologů dvacátého století, s Gregem L. Bahnsenem (který od té doby už vstoupil do radosti svého Pána). Byl to právě on, kdo o člověku, který zneužívá Boží milost, aby umenšil Boží povolání ke spravedlivému životu, prohlásil, že „Jeho milost je nemilost, je to hanba a potupa.“ Toto učení zastával i můj otec, který se nadšeně opájel milostí, ale zároveň požadoval poslušnost.

Křesťané, kteří skutečně poznali Boží milost, chápou strašlivou cenu, kterou Ježíš zaplatil na kříži, když trpěl za naše hříchy. Vědí, že hřích, který poslal Ježíše na kříž – náš hřích – Boha uráží a zarmucuje. Vědí, že kříž je největším zjevením nejen Boží milosti, ale také Boží nenávisti k hříchu. Tito lidé nenávidí hřích tak moc, jak ho jen může nenávidět člověk, který je stále ještě hříšný, a chtějí se mu vyhýbat tak agresivně, jak mohou, dokud se nesetkají se svým Pánem a nebudou se radovat ze zakoušení dokonalé čistoty v Jeho přítomnosti.

Z tohoto důvodu nikdy nemohou – a nikdy by je ani nenapadlo – používat milost jako výmluvu a důvod hřešit.

To by skutečně byla hanba a potupa.

Kapitola 3

Dva druhy hříšníků

Lidstvo je rozděleno. Toto rozdělení však není sociální, rasové, ekonomické nebo sexuální – je náboženské. Tento velký předěl či střet se označuje různými způsoby. Augustin hovořil o střetu Božího města (či Boží obce) proti Městu člověka. Cornelius Van Til hovořil o střetu těch, kdo Boží smlouvu dodržují, s těmi, kdo ji přestupují. Můžeme zvolit ale i explicitněji biblický jazyk a hovořit o střetu spasených s nespasenými (Sk 16:30) či o střetu křesťanů s nekřesťany (Sk 11:26). Dalším způsobem, jak vyjádřit toto rozdělení, je hovořit o kajících hříšnicích a o hříšnicích *nekajících*. Toto poslední označení má výhodu toho, že zdůrazňuje realitu všeobecné lidské hříšnosti, ale zároveň značí etická dobrodiní vykupujícího díla Ježíše Krista – především pak to, že toto dílo mocí Ducha vytváří nový a svatý lid (Ř 6:1-12; 8:9-14). Kající hříšníci jsou stále hříšníci, ale jelikož jsou příjemci Boží milosti, která neustále působí v jejich životech, stali a stávají se jiným *druhem* hříšníků. V nějakém slova smyslu stále ještě jsou hříšníci, ale nejsou hříšníky stejným způsobem, jakým jimi byli dříve.

Ohromující příklad těchto dvou druhů hříšníků vidíme na začátku starozákonní knihy Abakuk. Tuto knihu tvoří střídající se monology mezi Bohem a prorokem Abakukem. Ve verších 1:1-5 Abakuk (tak jako mnozí jiní bibliční proroci) ostře kritizuje a odsuzuje násilí, bezpráví a další formy zvrácenosti ostatních Židů. Jelikož je si bolestně vědom Božích smluvních varování a hrozeb v textech, jako je Deuteronomium 28, truchlí nad tím, že Bůh zdánlivě přehlídí ničemnost a zvrácenost svého lidu. Bůh vytrhl Izrael ze zvrácených, pohanských národů země a milostivě ho nesl na orlích křídlech, aby Izraelci byli Jeho jedinečným, spravedlivým lidem (Ex 19:4-6). V Abakukově době však Židé nebyli spravedliví; byli tragickým způsobem

nespravedliví. A Abakuk se hněval nad jejich nespravedlností stejně, jako se hněval nad Boží zdánlivou lhovostí vůči morálnímu odpadlictví Jeho lidu.

Evangelikální bezradnost ohledně milosti

Tento postoj Božího proroka by mnoho dnešních evangelikálů zmátl a uvedl do rozpaků. Jakožto dědicové protestantské reformace správně zdůrazňujeme Boží milost, ale právě tento důraz někdy vede k morální paralýze, tedy k samému opaku toho, jak na bující hřích před mnoha stoletími reagoval Abakuk. Dnešní paradigma vypadá nějak takto: V církvi i v kultuře vidíme zjevný hřích a tu nejhrubší zvrácenost – připomeňme si například mainstreamovými médii podporovaný sadomasochismus Lady Gaga, která se vyžívá ve fantazírování o znásilnění a v násilí proti ženám¹ – a přesto ucukáváme před náležitým a hlasitým odsouzením tohoto zla (před odsouzením, s nímž by Abakuk neměl sebemenší problém) na základě toho, že i my jsme přece hříšníci, tak jako Lady Gaga. Jestliže jsme zachráněni milostí, a ne skutky – a to rozhodně jsme (Ti 3:5) – tím jediným důvodem, proč jsme jiní než Lady Gaga, je Boží přízeň, která nám byla zjevena a udělena ve smrti a vzkříšení Ježíše Krista. To znamená, že žádný křesťan se nemůže vychloubat, jako by byl morálně lepší než kdokoliv jiný (Ř 3:27-28). Bůh je ten jediný, kdo vytváří rozdíl mezi těmi, kterým je odpuštěno, a těmi, kterým odpuštěno není (Ef 2:1-10). Říkáme si, že vlastně v podstatě nejsme o nic lepší než Lady Gaga. Kdyby však tímto způsobem býval uvažoval Abakuk, dá se dost pochybovat o tom, že by tak agresivně odsuzoval hřích Izraele. Náš dnešní evangelikální přístup k morálnímu zlu v církvi i ve světě velmi zjevně není Abakukovým přístupem.

1

<https://www.wsj.com/articles/SB10001424052702303411604575167821091223394#printMode> Pozn. př.: Články, z nichž autor později sestavil tuto knihu, vyšly v průběhu roku 2012.

Další rozpaky na sebe nenechávají dlouho čekat. „Není spravedlivého, ne, není ani jednoho,“ píše apoštol Pavel (v Ř 3:10, kde shrnuje Ž 14), ale Bible zároveň jasně a otevřeně vykresluje některé věřící jako spravedlivé a schvaluje a doporučuje tuto jejich spravedlnost. Kniha Žalmů je plná zmínek a popisů „spravedlivého“ (pro začátek např. Ž 1; 11; 34; 37 a 58). Podobně i Ježíš hovořil o konkrétních spravedlivých jednotlivcích (Mt 10:41; 13:17, 43; 25:46). To samé dělal i sám Pavel (Ř 2:6-11; 6:18; 14:7; Ef 4:24). Svět může být plný hříšníků (a poblíž jejich čela kráčí Lady Gaga), ale rozhodně *existují* i lidé, kteří jsou v Božích očích spravedliví.

Dva druhy spravedlnosti

Typickým evangelikálním způsobem, jak se vyhrabat z těchto zmatků a rozpaků – způsobem, jehož chvalitebnou snahou je zdůraznit Boží milost a bránit tomu, aby se člověk vychloubal vlastní spravedlností – je říct, že výše zmiňovaná spravedlnost je „poziční“ či soudní spravedlností Ježíše Krista, která je věřícímu hříšníkovi připsána. Bible rozhodně vyučuje, že takový druh spravedlnosti existuje. Ježíš (L 18:9-14) a obzvláště Pavel (Ř 4:11-24) hovoří o této připsané spravedlnosti jako o základě, na kterém jsme přijeti před svatým Bohem. Před Bohem nejsme přijati na základě síly naší vlastní spravedlnosti, ale na základě síly spravedlnosti Ježíše Krista. Jeho spravedlivé stání vydobyté Jeho smrtí a vzkříšením se stává naším, a to jediné skrze víru, a ne skrze záslužné skutky.

A přece, v mnoha případech spravedlnost jednotlivců, které nám Písmo popisuje a vyzdvihuje jako spravedlivé, nemůže být touto poziční či soudní spravedlností: tito lidé jsou *skutečně*, existenciálně spravedliví (viz L 1:5-6; Jk 5:16; 2. Pt 2:8). Žijí spravedlivé životy. Milují Boha. Jsou poslušní Jeho Slova. Nenávidí hřích (včetně svého vlastního hříchu, Ž 51; Iz 6:5). Jsou hříšníci, ale přejí si těšit Boha ve všem, co dělají. Zakoušejí dobrodiní připsané spravedlnosti; jsou však také zá-

roven příjemci spravedlnosti *udělené*: Bůh jim udělil moc Du-cha Svatého a (postupně) je proměňuje a opracovává k Jeho spravedlnosti (Ř 8:1-17). Jsou spravedliví soudně *i* prakticky, a to skrze víru.

Tito lidé nejsou absolutně spravedliví (jedině Bůh sám je absolutně spravedlivý), jsou však spravedliví relativně – a Bible se ani v nejmenším nerozpakuje vykreslovat tyto kajíc-né hříšníky jako spravedlivé – jako podřizující se Boží svaté vůli. Jsou chváleni za tuto svou spravedlnost a vyzdvihováni jako dobré příklady.

Toto rozlišení plněji odhaluje realitu těchto dvou druhů hříšníků: kajících a nekajících. Bible nazývá kající hříšníky „spravedliví“ (a podobnými výrazy). Nekající hříšníky označuje „nespravedliví“ (a podobnými výrazy). Tyto dvě skupiny odděluje obrovská propast – a tuto propast nelze překle-nout prostě tím, že všechny hříšníky jednoduše hodíme do jed-noho pytle nadepsaného „hříšníci“. Tato propast je tak absolut-ní, že při Posledním soudu na věky rozdělí celé lidstvo do jed-noho ze dvou míst: do obnovených nebes a obnovené země – nebo do pekla (Mt 25:31-46). Samozřejmě, všichni zhřešili a jsou daleko od Boží slávy (Ř 3:23). Na světě není žádný spravedlivý člověk, který by nehřešil (Kaz 7:20). Jestliže řek-neme, že jsme bez hříchu, jsme lháři (1. J 1:10). V kajících hříšnicích však došlo k dramatické změně, která vedla, vede a povede ke spravedlivému životu. Faktem je, že Jan vidí tuto spravedlnost jako kritérium opravdové víry (1. J 3:6; 5:18) – jestliže žijeme životy charakterizované nespravedlností, naše křesťanské vyznání je prázdné a falešné. Správně žijící lidé jsou spaseni, zatímco špatně žijící lidé jsou zatraceni. Je pozoru-hodné, že někteří křesťané, kteří se obávají, že jestliže budou zdůrazňovat nutnost spravedlnosti, poskvrní tím Boží milost, odmítají potvrdit pravdu, kterou Bible tak jasně učí: pravdu, že spravedliví obdrží věčný život, zatímco nespravedliví skončí

v pekle (Mt 13:41-43; 25:31-46; J 5:29; Ř 2:6-9; Žd 10:32-39; Zj 21:7, 8, 24-27).

Právě z tohoto důvodu Abakuk, když kritizoval zvrácenost a odpadlictví Židů kolem sebe, nedostal od Boha odpověď, která by zněla: „Ale Abakuku, i ty jsi hříšník; ve skutečnosti nejsi o nic lepší než všichni tihle ostatní Židé, kteří milují násilí a bezpráví a nenávidí Můj zákon. Byl jsi spasen mou svrchovanou milostí a nemáš sebemenší důvod povyšovat se a kritizovat jejich hřích. Opájej se Mou milostí, Abakuku, protože nebýt Mé milosti, byl bys jako oni!“ Bůh nic takového neřekl – a (pokud vím) Bůh tímto způsobem neodpovídá nikdy, když spravedliví (kající hříšníci) kritizují či odsuzují nespravedlivé (nekající hříšníky). Stručně řečeno, Bůh potvrzuje (ať už implicitně nebo explicitně) odsudky, které Jeho spravedlivý lid vynáší nad nespravedlivými. Je zjevné, že tito hříšníci spadají do dvou zásadně odlišných skupin.

Jsou křesťané lepší než všichni ostatní?

Někteří křesťané někdy s dobře míněnou pokorou vybízejí jiné křesťany: „Neměli bychom se chovat, jako že jsme lepší než všichni ostatní na světě. Konec konců, jsme spaseni milostí.“ A přece, jestli nejsme lepší než nevěřící, o čem je tedy spása milostí? Určitě ne jen o věčné blaženosti – ač tato blaženost rozhodně bude požehnaná. Bylo by vskutku tragédií, kdyby nebesa byla zalidněna nekajícími, zvrácenými hříšníky. To by bylo peklo, ne nebe (Zj 21:8). Nová nebesa a nová země jsou vyhrazeny pro ty, kdo byli zachráněni milostí skrze víru v Ježíšovu oběť a Jeho vzkříšení, a kdo *proto* byli očištěni od hříchu a žijí jako poslušní, vytrvávající Boží synové a dcery (Ř 2:6-7; Žd 12:14; Zj 21:7).

Cílem Boží milosti je náležitě žijící (= spravedlivý) lid. Pavel píše: „Jelikož Boží milost, která přináší záchranu, se zjevila všem lidem a učí nás, abychom se zřekli bezbožnosti a světských žádostí, měli bychom v tomto věku žít rozvážně,

spravedlivě a zbožně...“ (Ti 2:11-12 podle NKJV). Cílem Boží milosti nejsou křesťané, kteří nad touto milostí tak moc žasnou, že se bojí spravedlnosti. Milost vyžaduje – a působí – spravedlnost.

V dnešní době, uprostřed chaosu odpadlictví a kulturní zvrácenosti, může pomýlená nábožnost vést k následujícímu postoji a uvažování: „Jsem zachráněný Ježíšovou krví, a to pouze a jedině milostí. Nevidím žádný morální rozdíl mezi mnou a nekajícnými hříšníky. Konec konců, to jediné, co mě odděluje od někoho, jako je Lady Gaga, je jen Boží milost.“

Ale to „jen“, které předchází věta spojuje s Boží milostí v našem spasení, je obrovské, ohromující „jen“. Milost proměňuje rebela v poslušné dítě a poté ho vede po cestě spravedlnosti. Takový člověk miluje to, co Bůh miluje, a nenávidí to, co Bůh nenávidí. Z moci Ducha vytrvale koná spravedlnost a prosazuje Panství Ježíše Krista všude, kde může. Ví, že veškerá spravedlnost v jeho životě – to, kým je a co dělá v poslušnosti vůči Bohu – je Božím darem, který jedná pro něj (připsaná spravedlnost) a v něm (udělená spravedlnost). Raduje se z Boží milosti, která ho vykoupila, nejen z *trestu* za hřích, ale nyní také – ano, už v tomto životě – z *potěšení* z hříchu a z *moci* hříchu a jednoho dne, na věčnosti, ze samotné *přítomnosti* hříchu (A. W. Pink).²

Bůh pomazal Ježíše, protože miloval spravedlnost a nenáviděl bezzákonnost (Žd 1:9). *A právě tak musíme jednat i my.*

Věčný život není odměnou za dobré chování, ale stejně tak není milost omluvou a záminkou pro morální paralýzu.

---

2 Pozn. př.: V angličtině 4 P: *Penalty* of sin, *Pleasure* of sin, *Power* of sin a *Presence* of sin.

Vybraná bibliografie

Bonhoeffer, Dietrich. *The Cost of Discipleship*. New York: MacMillan, 1937, 1959.³

Frame, John M. *The Doctrine of the Christian Life*. Phillipsburg, New Jersey: P & R Publishing, 2008.

Gaffin, Richard. *Resurrection and Redemption: A Study in Paul's Soteriology*. Phillipsburg, New Jersey: Presbyterian and Reformed, 1978, 1987.

Morris, Leon. *The Apostolic Preaching of the Cross*. Grand Rapids: Eerdmans, 1955, 1960.

Pink, Arthur W. *A Fourfold Salvation*. Swengel, Pennsylvania: Bible Truth Depot, 1974.

Sandlin, P. Andrew. *The Full Gospel: A Biblical Vocabulary of Salvation*. Vallecito, California: Chalcedon, 2000.

Sandlin, P. Andrew. *Wrongly Dividing the Word: Overcoming the Law-Gospel Distinction*. Mount Hermon, California: Center for Cultural Leadership, 2010.

Schreiner, Thomas R. *Run to Win the Prize*. Wheaton, Illinois: Crossway, 2010.

Stanley, Alan P. *Salvation is More Complicated Than You Think*. Colorado Springs, Colorado: Paternoster, 2007.

---

3 Pozn. př.: V češtině vyšlo jako Bonhoeffer, *Následování*.

Tozer, A. W. „No Saviorhood Without Lordship.“ *A Treasury of A. W. Tozer*. Harrisburg, Pennsylvania: Christian Publications, 1980.

Van der Waal, C. *The Covenantal Gospel*. Neerlandia, Alberta, Canada: Inheritance Publications, 1990.

O autorovi

P. Andrew Sandlin je zakladatelem a prezidentem nadace *Centrum pro kulturní vedení* (*Center for Cultural Leadership*). Je kulturním teologem a ordinovaným služebníkem evangelia ve společenství *Fellowship of Mere Christianity*. Zároveň je členem fakult právnického společenství *Blackstone Legal Fellowship*, teologického semináře *Edinburgh Theological Seminary*, akademie *Evan Runner International Academy of Cultural Leadership* a akademie *Wilberforce Academy*.

On a jeho manželka Sharon mají pět dospělých dětí a tři vnoučata.

O nadaci Center for Cultural Leadership

Nadace *The Center for Cultural Leadership* (*Centrum pro kulturní vedení*, CCL) věří, že kultura by měla být křesťanská – a to ne skrze politický nátlak, ale skrze duchovní konverzi. Západní kultura byla po 1000 let křesťanská – a právě takovou by měla být i dnes. To znamená, že křesťané by měli vést kulturu – jako otcové, matky, vysokoškolští studenti, podnikatelé, advokáti, pastoři, pedagogové, programátoři, prodejci, technici, politici, lékaři, koncipienti a tak dále.

CCL však nejen věří, že křesťané by měli vést. Ukazuje jim, jak vést.

CCL dělá více, než že by jen trénovalo křesťanské aktivisty. To dělají spousty lidí a někteří z nich to dělají dobře. Místo toho vzdělává a vybavuje křesťanské transformacionisty.

Nestačí být aktivní; musíte skutečně transformovat – proměňovat – věci. Právě o to nám jde.

CCL stojí v čele šíření nové křesťanské kultury skrze to, že nabízí následující:

Žurnál *Fidelity: Biblical Faith in Family, Church and Culture* (*Věrnost: Biblická víra v rodině, církvi a kultuře*), nekompromisní, relevantní, příležitostně vycházející žurnál psaný z konzistentní křesťanské perspektivy. CCL zároveň vydává i další informativní tiskoviny.

Institute for Cultural Leadership (*Institut pro kulturní vedení*), konference spojující vedoucí z tak pestrých oblastí, jako jsou podnikání, kinematografie, církev, umění, ekonomie a technologie, aby společně plánovali a spolupracovali pro větší efektivitu jako kulturní vedoucí.

Nakladatelství *CCL Publication Series* a *Kerygma Press*: knihy, podcasty, monografie, brožury a pamflety, které směle ukazují cestu k novému křesťanskému vedení v naší společnosti.

Web *CCL*: christanculture.com, kde se často objevují nové zprávy, články a vyučování z charakteristicky křesťanské perspektivy, které předkládají způsoby, jak znovu získat naši kulturu.

Fóra *Marketplace*: místní a regionální setkání, konference a semináře, které trénují křesťany v tom, jak se ujmout vedení ve své kultuře a začít právě tam, kam je Bůh zasadil.

Každoroční národní konference na téma kulturního vedení, kde relevantní, dobře informovaní, povzbudiví řečníci předkládají biblickou pravdu a to, jak se týká dnešní kultury, a kde se setkáte s dalšími křesťany, kteří jsou oddaní tomu brát svou Víru vážně v dnešním moderním životě.